

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství a návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1798/2003 za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství

KOM(2008) 147 v konečném znění – 2008/0058 (CNS), 2008/0059 (CNS)

(2009/C 100/28)

Dne 3. dubna 2008 se Rada Evropské unie, v souladu s článkem 93 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství a

návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1798/2003 za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství

Specializovaná sekce Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost, kterou výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 2. října 2008. Zpravodajem byl pan SALVATORE.

Na 448. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 22. a 23. října 2008 (jednání dne 22. října 2008), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 114 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 1 člen se zdržel hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor souhlasí s návrhem směrnice Rady o změně společného systému daně z přidané hodnoty za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství a s ním spojeným návrhem nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1798/2003.

1.2 Navrhované změny reagují na důležité požadavky zjednodušení, účinnosti a efektivity a zajišťují zjevnější souvislost mezi opatřeními směřujícími k zrychlení administrativy a schopností členských států bojovat proti podvodům uvnitř Společenství a potlačovat je.

2. Úvod

2.1 Projednávaný návrh směrnice a připojené nařízení, jež má být pozměněno, si na základě obšírné diskuse v institucích Společenství výslovně klade za cíl poskytnout příslušným orgánům účinné a závazné nástroje, s jejichž pomocí by omezily či zcela zastavily podvodné jednání často využívané k narušení skutečného a správného fungování vnitřního trhu.

2.2 Zde je vhodné připomenout, že tento druh nezákonného podvodu ve Společenství má různé podoby a různit se mohou i oblasti, v nichž k němu dochází: od trestných činů padělání alkoholu a tabáku a pašování, přes skutky, které narušují přímé zdanění, až po nejčastěji praktikované vyhýbání se DPH.

2.3 Právě těm posledně jmenovaným byla věnována zvláštní pozornost na základě myšlenky celkové revize současného systému zdanění obchodní výměny ve Společenství, která je podle zásady rovného zacházení s vnitrostátním zbožím a zbožím ze států Společenství založena na systému zdanění podle místa určení, tj. v členském státě, v němž je kupující identifikován pro účely DPH.

2.4 Přestože tato zásada, která prozatím fakticky řídí systém obchodních výměn ve Společenství, umožnila nezdánitelnost převodů uvnitř Společenství, a tudíž volný pohyb zboží, způsobila také značné škody na finančních zájmech Evropského společenství. Za všechny stačí vzpomenout mechanismu podvodů uvnitř Společenství typu kolotoč, jež byl jasně a názorně shrnut ve sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o nezbytnosti rozvíjet koordinovanou strategii s cílem zlepšit boj proti daňovým únikům ⁽¹⁾ z roku 2006, v němž byla stanovena jeho definice a v němž se doslova uvádí, že „existuje jeden zvláštní podvod, který se nazývá ‚kolotoč‘, který nejčastěji používá kombinaci operací uvnitř členského státu (s požadováním vrácení DPH) a operacemi uvnitř Společenství (bez požadování vrácení DPH mezi smluvními stranami)“.

2.5 EHSV se tímto tématem zabýval již opakovaně a poskytl užitečné informace, jež byly při vypracování tohoto stanoviska pozorně posouzeny ⁽²⁾.

⁽¹⁾ KOM(2006) 254 v konečném znění.

⁽²⁾ Stanovisko EHSV k návrhu směrnice Rady týkající se společného systému daně z přidané hodnoty (přepřevládání), Úř. věst. C 74, 23.3.2005, s. 21 a stanovisko EHSV ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o nezbytnosti rozvíjet koordinovanou strategii s cílem zlepšit boj proti daňovým únikům, Úř. věst. C 161, 13.7.2007, s. 8.

3. Obecné připomínky

3.1 Navrhovaná směrnice Rady, kterou se mění směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství, se současnou změnou nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1798/2003 za účelem boje proti daňovým podvodům spojeným s plněními uvnitř Společenství, přijímá vzhledem k pocítované potřebě bojovat proti nyní rozšířenému jevu, jenž se odhaduje na 2–2,5 % HDP Společenství, za svou vůli, jež byla potvrzena v předchozím vyčerpávajícím sdělení Radě o určitých klíčových prvcích přispívajících k vypracování strategie proti podvodům s DPH v EU ⁽¹⁾, a jasně vysvětluje konkrétní opatření, která je nutné přijmout.

3.2 Tento přístup se ve skutečnosti objevil již ve zmíněném sdělení, v němž bylo poznamenáno: „Bez ohledu na svůj závazek dokončit analýzu možných změn systému DPH Komise nespátňuje žádný rozpor v současném pokračování diskuse o tzv. obvyklých opatřeních. Správci daně by měli každopádně získat modernější a účinnější nástroje pro boj proti daňovým únikům, a to bez ohledu na rozhodnutí a opatření s dalekosáhlejšími účinky.“

3.3 S ohledem na to, že záměr podstatně změnit systém DPH, jenž v sobě obsahuje myšlenku radikální změny mechanismu vyměření této daně, je proveditelný pouze ve středně dlouhém časovém období, považuje EHSV za záslužnou iniciativu Rady, jejímž cílem je zavést sice méně ambiciózní, avšak přesto účinná opatření v platné právní úpravě režimu DPH.

3.4 EHSV vítá prosazované změny. Zdůrazňuje, že jelikož jde o přesné úpravy směrnice o DPH, měly by využít potřeby zjednodušení, účinnosti požadované i při přípravných pracích na tomto návrhu, a také zajistit zjevnější souvislost mezi opatřeními směřujícími k zrychlení administrativy a schopností členských států bojovat proti mezinárodním podvodům a potlačovat je.

3.5 Konkrétněji řečeno, vůle, která je zmíněna v důvodové zprávě k návrhu směrnice, zkrátit „lhůt[u] od doby, kdy plnění proběhlo, do podání informace členskému státu“, tedy zkrátit toto období, za které se podávají informace o plněních uvnitř Společenství v souhrnných hlášeních, na jeden měsíc a návrh umožnit předávání těchto informací mezi členskými státy ve lhůtě jednoho měsíce, nikoliv tří měsíců, znamená standardizaci myšlenky nevytvářet neúměrné administrativní úkony. Tomu však musí odpovídat větší ověřovací schopnost a lepší řízení rizik na straně finančních orgánů členských států v boji proti podvodům v rámci Společenství.

⁽¹⁾ KOM(2007) 758 v konečném znění.

3.6 Zdá se, že pro další ustanovení měnící směrnici Rady 2006/112/ES je charakteristická jasnost normy, zjednodušení úkonů a větší využití zásady správní spolupráce.

3.7 Kromě zvýšené četnosti předávání informací je v tomto duchu nejen návrh zahrnout mezi informace, které se shromažďují pro boj proti podvodům, i informace o nabytí zboží uvnitř Společenství a o nákupu služeb od poskytovatelů usazených v jiném členském státě, kdy je příjemce osobou povinnou k dani, ale i ustanovení, podle něž budou mít nabyvatelé nebo příjemci, kteří provedli plnění za částku vyšší než 200 000 EUR, povinnost předkládat své přiznání k dani z přidané hodnoty za každý měsíc, a změna normy se záměrem harmonizovat předpisy týkající se daňové povinnosti za poskytování služeb, aby se zajistilo, že prodávající i kupující uvedou plnění v přiznání za stejné období.

3.8 Výbor se domnívá, že tato normativní ustanovení nejvíce shrnují důvod pro změnu směrnice tím, že nalezly rovnováhu mezi požadavky na dodatečné povinnosti, důvody pro snížení administrativních nákladů (týkalo by se pouze nepatrné části podniků) a dostupností většího množství informací pro finanční orgány.

3.9 Jinak řečeno, zvýšení četnosti předávání informací o obchodní výměně by bylo vhodně doplněno schopností finančních orgánů přebírat mnohem více informací, čehož výsledkem by byly účinnější mechanismy spolupráce.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Výbor souhlasí se změnou čl. 250 odst. 2, jenž podnikům umožňuje předkládat přiznání k dani prostřednictvím informačních systémů, neboť toto ustanovení kromě toho, že snižuje možnost chyby při předložení přiznání, snižuje náklady jak pro podniky, tak pro finanční orgány.

4.2 Schvaluje také stanovení výjimky pro podniky, jichž se pozmeněná ustanovení mohou týkat pouze příležitostně nebo výjimečně.

4.3 Je třeba ocenit doplnění článku 251 písmenem f), jímž se údaje uváděné v přiznání k DPH ze směněného zboží rozšiřují o nákup služeb, aby se umožnilo účinnější zhodnocení předaných informací a zamezilo se vyhýbání se dani i při poskytování služeb.

4.4 Přestože nelze zkrácení délky zdaňovacího období na jeden měsíc považovat za rozhodující odrazovací prostředek, je to rozhodně značné zlepšení se záměrem sladit a harmonizovat předpisy týkající se daňové povinnosti za poskytování služeb, a tak vzájemně správně propojit informace předložené prodávajícím a kupujícím.

4.5 Důsledkem toho, jak je stanoveno podání přiznání k DPH, je odpovídající časová úprava souhrnných hlášení.

4.6 Stejně významné je následující ustanovení, jež i v tomto případě umožňuje zaslání elektronickými prostředky.

4.7 Za užitečnou je považována srovnávací tabulka vnitrostátních předpisů provádějících směrnici a samotné směrnice. Jde o iniciativu, jejímž účelem je zjevně provádět podrobnější kontrolu rozsáhlé škály informací, které podniky momentálně podávají finančním úřadům, a to i s ohledem na následné změny.

4.8 Závěrem je třeba zdůraznit, že důsledkem změny této směrnice je nezbytná úprava příslušného nařízení.

V Bruselu dne 22. října 2008.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Mario SEPI
